

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Jany Záviské a JUDr. Petra Indráčka v právní věci

žalobce: **I. M.**
zastoupeného JUDr. Vladimírem Papežem, advokátem
sídlem Tovačovského 3161, 767 01 Kroměříž

proti
žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,**
sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2016 sp. zn. 0664EX7713, 0555EX7715/VZP-16-03149849-Z754 o námitkách proti výkazu nedoplatků

takto:

- I. Rozhodnutí žalované Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 7. 10. 2016 sp. zn. 0664EX7713, 0555EX7715/VZP-16-03149849-Z754 se v části, již byly zamítnuty námitky žalobce proti výkazu nedoplatků č.X ze dne 5. 5. 2015, zrušuje a věc se žalované vrací v tomto rozsahu k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám advokáta JUDr. Vladimíra Papeže do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Přípisem ze dne 7. 10. 2016 sp. zn. 0664EX7713,0555EX7715/VZP-16-03149849-Z754 žalovaná neuznala žalobci námitky proti výkazu nedoplatek č. X ze dne 5. 5. 2015 a proti výkazu nedoplatek č. 7741300595 ze dne 7. 6. 2013. Žalovaná uvedla, že co se týče vyčíslení nedoplatek, bylo žalobci pouze doměřováno a předepisováno penále z dosud nezaplaceného pojistného a že při vyčíslování nedoplatek na pojistném a penále byly brány v úvahu veškeré změny právní úpravy a následnou kontrolou nebyla shledána žádná pochybení. K námitce promlčení žalobci sdělila, že výkaz nedoplatek č. X ze dne 5. 5. 2015 na částku 845 601 Kč promlčen není a že v současné době je exekučně vymáhán. Závěrem tohoto podání žalovaná uvedla, že výkazy nedoplatek byly doručovány v souladu s § 19 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu a § 53b zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění. K tomu dodala, že v současné době probíhá u Okresního soudu v Kroměříži řízení, jehož předmětem je jednak žalobcův návrh na zastavení exekuce, avšak zároveň soud provádí dokazování ohledně doručování výkazů nedoplatek. Rozhodnutí ve věci očekává žalovaná v nejbližších dnech a do té doby se nebude k námitce doručení výkazů nedoplatek vyjadřovat.
2. Žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu (původně adresovanou Městskému soudu v Praze). V této žalobě především uvedl, že mu na základě jeho žádosti byl doručen dopis žalované ze dne 18. 8. 2016, jehož přílohu tvořil výkaz nedoplatek č. 7741500443 ze dne 5. 5. 2015. Žalobce proti němu podal námitky přípisem ze dne 25. 8. 2016 z důvodu promlčení a nesprávného doručení, které žalovaná ve své odpovědi ze dne 7. 10. 2016 sp. zn. 0664EX7713,0555EX7715/VZP-16-03149849-Z754 neuznala jako oprávněné. Tímto výkazem nedoplatek bylo žalobci předepsáno k úhradě dle vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění penále ve výši 845 602 Kč za období od 9. 8. 2005 do 6. 4. 2015. Na základě tohoto výkazu nedoplatek je proti žalobci vedena exekuce u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 32 EXE 2010/2015 a teprve z tohoto spisu se žalobce dozvěděl o existenci výkazu nedoplatek. Ten mu byl nesprávně doručován na adresu S. 980, kde žalobce sice byl hlášen, ale již se tam nezdržoval; na této adrese bydleli jeho rodiče. Žalobce se zdržoval na adrese C. 4095, K., kde provozovala činnost Home invest s.r.o., jejímž byl jednatelem. Poukázal na ust. § 26d odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb., dle něhož náhradní doručení je možné jen za podmínek, že se osoba na adrese, na kterou je doručováno, zdržuje. Řádně mu byl výkaz nedoplatek doručen až v příloze dopisu žalované ze dne 18. 8. 2016, proti němuž podal námitky. Přípis žalované ze dne 7. 10. 2016 považuje žalobce za rozhodnutí o námitkách, proti kterému podává „z opatrnosti“ tuto žalobu. Zásadní žalobní námitkou žalobce byla námitka promlčení, když částka předepsaná výkazem nedoplatek představuje pouze penále vyčíslené z dlužného pojistného k datu 20. 6. 2005, samotné dlužné pojistné již bylo promlčeno a „*je-li promlčena jistina*“, má žalobce za to, že s ní je „*akcesoricky promlčeno i příslušenství*“.
3. Žalovaná se k podané žalobě vyjádřila tak, že při vyměřování penále postupovala v souladu s § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., v platném znění, dle něhož právo předepsat dlužné

Shodu s prvopisem potvrzuje

pojistné se promlčuje za 10 let od doby splatnosti (do 30. 11. 2011 za pět let). Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. K tomu žalovaná dodala, že „*vyúčtování na veřejném zdravotním pojištění ze dne 27. 9. 2010 s průvodním dopisem a doručenkou*“ splňují náležitosti kvalifikovaného úkonu pro přerušení běhu promlčecí lhůty (pozn. soudu, tento listinný důkaz žalovaná nepředložila). Žalovaná doručovala žalobci toto vyúčtování s vysvětlením ze dne 29. 9. 2010, které si však žalobce v úložní době na adrese K., S. 980 nevyzvedl. K namítanému promlčení

žalobcem se žalovaná vyjádřila tak, že v daném případě k promlčení práva předepsat dlužné pojistné nedošlo a že námitka promlčení byla podána až po vydání výkazu nedoplatek č. X ze dne 5. 5. 2015. Žalobcem namítaná a akceptovaná námitka promlčení dopadá jen na část nevyměřeného penále, nikoliv však na již vydaný výkaz nedoplatek na penále. K další námitce týkající se nesprávného doručení výkazu nedoplatek žalovaná uvedla, že „*rozhodnutí ve věcech placení pojistného a penále je doručováno podle § 19 a násl. správního řádu, nikoliv podle § 26d odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb.*“ Žalovaná výkaz nedoplatek č. X ze dne 5. 5. 2015 doručila žalobci do vlastních rukou na adresu trvalého bydliště K., S. 980, když jinou adresu jí žalobce neuvedl. Žalobce byl vyzván k vyzvednutí této záсылky a po marném uplynutí lhůty k vyzvednutí byla písemnost po 10 dnech vložena do schránky a dnem 21. 5. 2015 byla považována za doručenou podle § 24 odst. 1 správního řádu. Následně žalobce 8 denní lhůtu k podání námitek nevyužil a pokud mu výkaz nedoplatek byl na jeho žádost zaslán do datové schránky dne 19. 8. 2016, není s touto skutečností možno spojovat žádné právní následky. Protože žalobce vlastní vinou nevyčerpal v řízení před správním orgánem řádné opravné prostředky, považuje jeho návrh (žalobu) žalovaná za nepřipustný, a proto navrhovala, aby žaloba žalobce byla odmítnuta.

4. Krajský soud vycházel ze žalobou napadeného rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2016 sp. zn. 0664EX7713,0555EX7715/VZP-16-03149849-Z754, žalobcem předložených listinných důkazů a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z předložených listinných důkazů žalobcem vzal v této věci krajský soud za prokázáno, že žalovaná dne 5. 5. 2015 vydala výkaz nedoplatek žalobce č. X sp. zn.: S-KV-VZP-15-00968199-Z871, č. j.: VZP-15-01216036-M839, kterým žalobci předepsala k úhradě podle přiloženého vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění ke dni 7. 4. 2015 penále ve výši 845 601 Kč. V odůvodnění tohoto výkazu nedoplatek žalovaná uvedla, že dlužné penále bylo předepsáno za období od 9. 8. 2005 do 6. 4. 2015. Z přípisu žalované adresovaného žalobci ze dne 17. 8. 2016 krajský soud zjistil, že žalovaná tímto podáním reagovala na dopis žalobce ze dne 28. 7. 2016 a sdělila mu, že v současné době probíhá u Okresního soudu v Kroměříži řízení, jehož předmětem je žalobcův návrh na zastavení exekuce. Tento soud se kromě jiného též zabývá doručením výkazů nedoplatek žalobci, přičemž podle názoru žalované bylo doručení provedeno v souladu s § 19 a násl. správního řádu a s § 53b zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z téhož přípisu je patrné, že žalobci žalovaná zároveň v příloze zaslala výkazy nedoplatek. Z dopisu žalobce adresovaného žalované ze dne 28. 7. 2016 bylo zjištěno, že žalobce požádal o doručení výkazu nedoplatek č. X ze dne 5. 5. 2015, o jehož existenci se dozvěděl v souvislosti s vedením exekuce u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 32 EXE 2010/2015, současně žalované sdělil, že výkaz nedoplatek mu byl

doručován na adresu S. 980, K., kde byl sice hlášen, avšak se na této adrese nezdržoval. Z dalšího přípisu žalobce adresovaného žalované ze dne 25. 8. 2016 krajský soud zjistil, že žalobce podal proti výkazu nedoplatků ze dne 5. 5. 2015 č. 7741500443 námitky. V nich uvedl, že „*zastává stále názor, že mu tento výkaz nedoplatků nebyl doručen.*“ Namítal promlčení vyúčtovaných nedoplatků, neboť přestal k datu 1. 12. 2005 podnikat a ke dni doručení dopisu žalované ze dne 18. 8. 2016 byla podstatná část jeho dluhu promlčena. Namítal také nesprávné vyčíslení nedoplatků a to, že podle usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 7. 2005 sp. zn. 37 K 20/2005 činila úhrnná částka ke dni 20. 6. 2005 407 625 Kč, což rozhodně nekoresponduje s údaji výkazu, respektive z jeho příloh založených v exekučním spise vedeném u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 32 EXE 2010/2015. V tomto spisu se nachází „*exekučním titulem napadený výkaz*“ a částky v tomto spisu uváděné ve výši 599 520 Kč a 2 824 Kč přesahují nároky uplatněné v konkurzním řízení. Na tyto námitky reagovala, jak shora uvedeno, žalovaná přípisem ze dne 7. 10. 2016 nazvaným „*odpověď na námitky ze dne 25. 8. 2016*“.

6. K přípisu žalované ze dne 7. 10. 2016 sp. zn. 0664EX7713,0555EX7715/VZP-16-03149849-Z754 nazvanému „*odpověď na námitky ze dne 25. 8. 2016*“ krajský soud především předesílá, že jej je nutno považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., podle něhož ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. K výkladu tohoto zákonného ustanovení se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 24. 5. 2006 č. j. 1 Afs 147/2005-107, „*podle něhož je pojem rozhodnutí třeba chápat jako jakýkoliv individuální právní akt vydaný orgánem veřejné moci z pozice jeho vrchnostenského postavení. Námitky stěžovatele, že předmětná rozhodnutí neměla příslušnou formu a nebyla vydána v žádném procesu, se v tomto světle jeví jako liché*“.
7. Jak již bylo shora naznačeno, žalovaná se v napadeném rozhodnutí vyjádřila k žalobcovým námitkám proti vyčíslení nedoplatků. K námitce promlčení pak uvedla, že výkaz nedoplatků č. X ze dne 5. 5. 2015 na částku 845 601 Kč není promlčen a že v současné době je exekučně vymáhán. Konečně k námitce nesprávného doručení výkazu nedoplatků uvedla, že doručení bylo provedeno v souladu s § 19 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu a § 53b zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění, s tím, že ohledně tohoto doručování probíhá dokazování u Okresního soudu v Kroměříži a že se do doby vydání rozhodnutí tohoto soudu nebude k námitce doručení vyjadřovat.
8. Podle ust. § 53 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, může zdravotní pojišťovna dlužné pojistné a penále předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Podle odst. 3 téhož ustanovení výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem jeho doručení a doručuje se stejným způsobem jako platební výměr. Podle odst. 4 citovaného ustanovení proti výkazu nedoplatků lze zdravotní pojišťovně, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námitky, pokud plátce pojistného nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší. Podle odst. 5 zdravotní pojišťovna na základně námitek do 30 dnů od jejich doručení vydá rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatků buď potvrdí, byla-li výše nedoplatků stanovena správně, nebo zruší. Pokud zdravotní pojišťovna nerozhodne o námitkách ve lhůtě výše uvedené, pozbývá výkaz nedoplatků platnost. Podle odst. 6 citovaného ustanovení může

zdravotní pojišťovna výkaz nedoplatků zrušit z vlastního podnětu. Podle odst. 7 téhož ustanovení se na řízení o vydání výkazu nedoplatků nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

9. V projednávané věci je tedy nesporné, že žalovaná dne 5. 5. 2015 vydala výkaz nedoplatků žalobce č. X sp. zn.: S-KV-VZP-15-00968199-Z871, č. j.: VZP-15-01216036-M839, kterým žalobci předepsala k úhradě podle přiloženého vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění ke dni 7. 4. 2015 penále ve výši 845 601 Kč. Poté, kdy byl tento výkaz nedoplatků žalobci doručen, žalobce proti němu podal ve smyslu shora citovaného ust. § 53 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb., v platném znění, písemné námitky. Na tyto námitky žalovaná reagovala přípisem ze dne 7. 10. 2016, namísto toho aby v souladu s ust. § 53 odst. 5 citovaného zákona vydala rozhodnutí, kterým by výkaz nedoplatků potvrdila anebo jej zrušila. Nicméně, jak shora uvedeno, je nutno tento její přípis považovat za rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 soudního řádu správního. I když se podle odst. 7 citovaného zákonného ustanovení na řízení o vydání výkazu nedoplatků nevztahují obecné předpisy o správním řízení, neznamená to, že se na rozhodnutí žalované o námitkách proti výkazu nedoplatků nevztahuje požadavek řádného a přezkoumatelného odůvodnění. Znamená to mj., že zdravotní pojišťovna v odůvodnění takového rozhodnutí musí přezkoumatelně reagovat na veškeré vznesené námitky uplatněné proti vydanému výkazu nedoplatků. První a zásadní námitkou žalobce uplatněnou v jeho podání ze dne 25. 8. 2016 bylo to, že *„stále zastává názor, že mu tento výkaz nedoplatků nebyl doručen“*. Na tuto námitku reagovala žalovaná pouze tak, že doručení bylo provedeno v souladu s § 19 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a § 53b zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Odkázala přitom na probíhající řízení u Okresního soudu v Kroměříži, v jehož rámci se

provádí dokazování ohledně doručování výkazů nedoplatků, že rozhodnutí v této věci očekává v nejbližších dnech a že se do té doby k výkazu nedoplatků nebude vyjadřovat. Žalovaná se tedy touto zásadní námitkou žalobce v podstatě vůbec nezabývala a učinila tak své rozhodnutí pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelným. Krajský soud proto její rozhodnutí v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro vady řízení zrušil a podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. rozhodl o vrácení této věci žalované k dalšímu řízení. V průběhu dalšího řízení je žalovaná povinna vydat rozhodnutí ve smyslu ust. § 53 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., v platném znění a v něm přezkoumatelným způsobem reagovat na všechny vznesené námitky žalobce proti předmětnému výkazu nedoplatků ze dne 5. 5. 2015 č. 7741500443.

10. V souladu s ust. § 60 odst. 1 byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč, z čehož 3 000 Kč činil soudní poplatek z návrhu na zahájení řízení a 8 228 Kč náklady právního zastoupení advokátem v rozsahu 2 úkonů právní služby po 3 100 Kč a 2 režijních paušálů po 300 Kč v souladu s ust. § 7, 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. 6 800 Kč a s připočtením DPH 1 428 Kč, tj. celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Nesplní-li toto povinný dobrovolně, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

Ostrava dne 11. dubna 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje